

การพัฒนาแบบชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านทักษะพิสัย เกี่ยวกับ การฟัง พูด อ่าน เขียน วิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเทศบาลวัดเหนือ จังหวัดร้อยเอ็ด

The Development of Learning Activity Kit in Psychomotor Domains Related to Listening, Speaking, Reading, Writing Thai Language of the 4th Grade Primary Level Students of Wat Nuea Municipality School, Roi Et Province

ศิริธานี สนั่นเอื้อ *¹
Siranee Sanan-aue *¹
ew_2515@hotmail.com *

ส่งบทความ 18 กุมภาพันธ์ 2562

แก้ไข 23 กุมภาพันธ์ 2562

ตอบรับ 26 กุมภาพันธ์ 2562

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาสภาพการปฏิบัติและความต้องการชุดกิจกรรมเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างทักษะพิสัยเกี่ยวกับ การฟัง พูด อ่าน เขียน ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 2) พัฒนาแบบชุดกิจกรรมเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถด้านทักษะพิสัยเกี่ยวกับการฟัง พูด อ่าน เขียน ภาษาไทยของนักเรียนที่มีประสิทธิภาพ 3) ศึกษาผลการใช้รูปแบบชุดกิจกรรมเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถด้านทักษะพิสัยเกี่ยวกับการฟัง พูด อ่าน เขียน ภาษาไทยของนักเรียน ดังนี้ 3.1) ศึกษาความสามารถด้านการฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษาไทยของนักเรียนที่เรียนรู้ตามรูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ 3.2) เปรียบเทียบความสามารถด้านการฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษาไทยของนักเรียนระหว่างก่อนและหลังการเรียนรู้ตามรูปแบบฯ และ 4) เพื่อประเมินผลการใช้และความคิดเห็นที่มีต่อรูปแบบชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านทักษะพิสัยเกี่ยวกับ การฟัง พูด อ่าน เขียน ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กลุ่มทดลอง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ของโรงเรียนเทศบาลวัดเหนือสังกัดสำนักงานการศึกษาเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จำนวน 1 ห้อง มีนักเรียนจำนวน 57 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แบบสอบถาม 2) แบบสัมภาษณ์ 3) แบบทดสอบความรู้พื้นฐานภาษาไทยของนักเรียน 4) แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนและการใช้ทักษะพิสัยเกี่ยวกับ การฟัง พูด อ่าน เขียน ภาษาไทย 5) แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม (Focus Group) 6) คู่มือการใช้รูปแบบชุดกิจกรรมการเรียนรู้ฯ 7) แผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย จำนวน 24 แผน รวมเวลา 24 ชั่วโมง และ 8) แบบทดสอบวัดทักษะพิสัยเกี่ยวกับ การฟัง พูด อ่าน เขียน ภาษาไทย จำนวน 1 ฉบับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) ร้อยละ (Percentage) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และทดสอบสมมุติฐานใช้สถิติ t-test (Dependent Samples) และ t-test (Independent Samples)

¹ ครูชำนาญการพิเศษ กลุ่มสาระภาษาไทย โรงเรียนเทศบาลวัดเหนือ จังหวัดร้อยเอ็ด

² Teacher Subject Group of Thai language, Senior Professional Level

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการศึกษาสภาพการปฏิบัติและความต้องการในการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านทักษะพิสัยเกี่ยวกับการฟัง พูด อ่าน เขียน ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พบว่า สภาพการปฏิบัติการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยของครูผู้สอนยังไม่ได้เน้นให้ความสำคัญในการเสริมสร้างทักษะการฟัง พูด อ่านและเขียนภาษาไทยให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จ และสามารถสื่อสาร ผ่าน การฟังและการพูดในสถานการณ์จริงเท่าที่ควร อีกทั้งยังไม่มีจัดการเรียนรู้ในบริบทการฝึกปฏิบัติเสริมสร้างการฟังและการพูดในชั้นเรียนเพื่อให้ผู้เรียนบรรลุผลในการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารด้านการฟัง พูด อ่าน และเขียนที่เป็นรูปธรรม ซึ่งเป็นเงื่อนไขความต้องการที่จะพัฒนาผู้เรียนด้านทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษาไทยสำหรับนักเรียนให้ประสบผลสำเร็จยิ่งขึ้น

2. ผลการพัฒนาและทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการสื่อสารด้านการฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษาไทยของนักเรียน พบว่า แนวคิดทฤษฎีที่นำมาใช้ สนับสนุนการพัฒนาแบบการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย 1) ทฤษฎีการสร้างความรู้ 2) ทฤษฎีแรงจูงใจ 3) ทักษะพิสัย 4) แนวคิดทฤษฎีประมวลสารสนเทศ และ 5) แนวคิดการเรียนรู้เน้นภาระงานเป็นฐาน โดยนำมาสังเคราะห์ประกอบการสร้างรูปแบบ การจัดการเรียนรู้ และมีองค์ประกอบของรูปแบบ ได้แก่ 1) แนวคิดและทฤษฎีพื้นฐาน 2) วัตถุประสงค์ 3) ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ 4) หลักการตอบสนอง 5) ระบบสนับสนุน และ 6) การวัดและประเมินผล และรูปแบบมีกระบวนการจัดการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การกระตุ้นความสนใจ 2) การแนะนำเนื้อหา 3) การฝึกปฏิบัติ 4) การนำเสนอผลการปฏิบัติ และ 5) การสรุปและประเมินรวมทั้งปรากฏผลการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ของการวิเคราะห์จากคะแนนประเมินทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียนของนักเรียนเท่ากับ 72.27/71.84

3. ผลการนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถด้านการสื่อสารในการฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษาไทยของนักเรียนไปใช้ พบว่า 3.1) ความสามารถด้านการฟัง พูด อ่าน และเขียนของนักเรียน ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ คิดเป็นร้อยละ 51.31, 61.90, 68.85 และ 77.66 ตามลำดับ 3.2) นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบมีคะแนนการฟัง พูด อ่าน และเขียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ผลการประเมินการใช้และความคิดเห็นที่มีต่อรูปแบบชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านทักษะพิสัยเกี่ยวกับ การฟัง พูด อ่าน เขียน วิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พบว่า ผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบโดยผู้เชี่ยวชาญอยู่ในระดับมาก ครูและนักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับ ดีมาก

คำสำคัญ : ชุดกิจกรรมการเรียนรู้, ทักษะพิสัย, การฟัง พูด อ่าน เขียนภาษาไทย

Abstract

The purposes of this research are :1) To study the condition of practicality and the demand for learning activity kit for enhancing the psychomotor domains related to listening, speaking, reading, writing in Thai language of the 4th grade primary level students; 2) To develop learning activity kit for enhancing the psychomotor domains related to listening, speaking, reading, writing in Thai language of the students effectively; 3) To study the effects of the psychomotor domains related to listening, speaking, reading, writing in Thai language of the students as follows : 3.1) To study the listening, speaking, reading, and writing ability in Thai language of the students based on learning activity forms in each learning section; 3.2) To compare the ability of listening, speaking, reading, and writing in Thai language of the students during before and after the learning based on the learning format. The experimental group consists of the primary students in 4th grade of Wat Nuea Municipality School attached to the Roi Et Town Municipality Educational Office, 1 classroom with 57 students, acquired by cluster random sampling. The tools used for the research are as follows: 1) Questionnaires ; 2) Interview forms; 3) Thai basic knowledge testing forms for students; 4) Observation of student's

learning behavior and psychomotor domains related to listening, speaking, reading, writing in Thai language forms; 5) Record of focus group's conversation; 6) Manual of how to use learning activity kit for enhancing the psychomotor domains related to listening, speaking, reading, writing in Thai language of the 4th grade primary level students 7) Thai language learning management plan in total of 24 pages for 24 hours and 8) Psychomotor domains testing form related to listening, speaking, reading, writing in Thai language in total of 1 copy, the statistics used in data analysis, i.e. mean, percentage, standard deviation and hypothesis test using t-test (dependent samples) and t-test (independent samples). Research findings 1. From the results of the study on conditions of practicality and the demand for learning activity kit to build the psychomotor domains for listening, speaking, reading, writing in Thai language for 4th grade primary level students, it is found out that the operating conditions of the Thai language learning management of the teachers have not emphasized the importance of the skill enhancement in listening, speaking, reading, and writing in Thai language of the learners to achieve the goal and be able to communicate through listening and speaking in real-life situation as far as it concerns. More over there is no learning management in the context of training of skill enhancement in listening and speaking in the classroom for the learners to achieve practicing Thai language for communicating in listening, speaking, reading, and writing effectively which is the prerequisite for developing the learners in listening, speaking, reading, and writing in Thai language for students to be more successful.

2. From the results of developmental and trial application in learning management model for the enhancement of ability to communicate through listening, speaking, reading, and writing in Thai language of the students, it is found out that the theoretical concepts that have been put into practice, do support the development of learning management model are : 1) Theory for creating knowledge ; 2) Theory for motivation; 3) Psychomotor domains ; 4) Concept of learning management, TAI style ; and 5) Concept of learning focusing on work based as main aspect to be synthesized for inventing models, learning management which includes their attributes, i.e. : 1) Concept and theory of fundamentals ; 2) Purpose ; 3) Steps for learning management; 4) Principle of response ; 5) Supporting system ; and 6) Measurement and evaluation and the models have the process of learning management in 5 steps, i.e. : 1) Incentives for learning ; 2) Content recommendation ; 3) Practice ; 4) Presentation of results of practice ; and 5) Conclusion and evaluation, and have the results of the evaluation of the suitability of the models from the expert with higher score. Moreover, the results of the experiment applying an effective learning management model based on the criteria from the student's score analysis on listening, speaking, reading, and writing skills are 72.27/71.84

3. From the results of introducing learning management model for the enhancement of ability in communication such as listening, speaking, reading, and writing in Thai language of the students, it is found out that : 1) The aptitudes of listening, speaking, reading, and writing of the students which have been assigned to the learning management according to the patterns in each unit of learning are 51.31 %, 61.90 %, 68.85 %, and 77.66 % respectively ; 2) After the students have been assigned to learning management model, their scores in listening, speaking, reading, and writing are higher than before learning, which have a significant statistical value in the range of .01.

keywords : Learning activity set, Psychomotor, Listening, Speaking, Reading and Writing Thai Language.

บทนำ

ภาษาไทยเป็นภาษาที่มีความสำคัญเพราะเป็นภาษาที่แสดงถึงความเป็นเอกลักษณ์ประจำชาติที่สามารถใช้สื่อความหมายได้ทั่วไป ภาษาไทยยังนับเป็นเครื่องมือที่สำคัญอย่างยิ่งในการใช้เพื่อติดต่อสื่อสารกับบุคคลอื่นสำหรับประเทศไทยได้ตระหนักถึงความสำคัญของภาษาไทยและได้สนับสนุน ให้มีการพัฒนาความสามารถทางภาษาโดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดการเรียนการสอนที่เน้นทักษะพื้นฐาน ที่สำคัญโดยใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร (มูลนิธิการศึกษาผ่านทางไกลผ่านดาวเทียม. 2555 : 457) เมื่อภาษาไทยทวีความสำคัญมากขึ้นจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนภาษาไทย จึงต้องมีการปรับเปลี่ยนเป้าหมายสำคัญในการเรียนการสอนภาษาไทยคือให้ผู้เรียนมีสมรรถนะ การสื่อสารสามารถใช้ทักษะทั้ง 4 คือ ฟัง พูด อ่าน และเขียน ภาษาไทยเป็นเครื่องมือในการแสวงหาและสื่อความรู้ข้อมูลความบันเทิงเป็นต้น ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยใช้อินเทอร์เน็ต เป็นแหล่งค้นคว้าสื่อสารที่สำคัญ นอกจากนั้นยังต้องการให้ผู้เรียนมีทักษะในการเรียนรู้ตลอดชีวิต ซึ่งหมายถึงสามารถเรียนรู้ภาษาไทยด้วยตนเอง มีเทคนิคในการเรียนและจัดการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง (อรุณี วิริยะจิตรา และคณะ.2555 : 1-2) ซึ่งมีความสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยได้กำหนดสาระการเรียนรู้ ออกเป็น 4 สาระ คือ สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร สาระที่ 2 ภาษาและวัฒนธรรม สาระที่ 3 ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น สาระที่ 4 ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก โดยมุ่งหวังให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อภาษาไทย สามารถใช้ ภาษาไทยสื่อสารในสถานการณ์ต่างๆ แสวงหาความรู้ ประกอบอาชีพ และมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องราวและวัฒนธรรมอันเป็นมรดกของไทย โดยสามารถถ่ายทอดความคิดและวัฒนธรรมไทยไปยังสังคมโลกได้อย่างสร้างสรรค์ (กระทรวงศึกษาธิการ.2551 : 221) ครูควรเน้นที่การพัฒนาทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารเบื้องต้นซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ได้ในชีวิตจริง (สุทัศน์ สังคะพันธ์.2557 : 449)

ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างและพัฒนา ความสามารถทักษะการฟังและการพูดภาษาไทยของผู้เรียนภายใต้กรอบแนวคิดทฤษฎีรองรับ ได้แก่ 1) ทฤษฎีการสร้างความรู้หรือคอนสตรัคติวิสต์ (Constructivist Theory) เป็นแนวคิด ที่ให้ความสำคัญกับการเรียนรู้

ด้านกระบวนการรู้ของเพียเจต์ (Piaget) และกระบวนการเรียนรู้ทางสังคม (Social Process) ของไวโกทสกี (Vygotsky) Piaget (Parke & Gauvain. 2009 : 274-275 ; citing Piaget. 1985) เชื่อว่าการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ จะต้องจัดสถานการณ์ความรู้ใหม่หรือประสบการณ์ใหม่ให้รวมเข้าอยู่ในโครงสร้างของสติปัญญา 2) ทฤษฎีประมวลสารสนเทศ (Information Processing Theory) เป็นทฤษฎีที่ศึกษาเกี่ยวกับการได้มาซึ่งความรู้ (Acquire) การสะสมความรู้ (Store) การระลึกได้ (Recall) การทำงานของระบบต่างๆ ในการประมวล สารสนเทศ เช่น ความใส่ใจ การลงรหัสข้อมูลการสะสมข้อมูล การถอดจนการดึงข้อมูล มาใช้เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการรู้ 3) ทฤษฎีแรงจูงใจ (Motivation Theory) ตามแนวคิดกลุ่มพฤติกรรมนิยม แรงจูงใจคือสิ่งที่ครอบคลุมพฤติกรรมของมนุษย์ แรงจูงใจในการกระทำของมนุษย์ขึ้นอยู่กับ การรับรู้ (Perceive) สิ่งต่างๆ ที่อยู่รอบตัวโดยอาศัยความสามารถทางปัญญา เป็นสำคัญมนุษย์จะได้รับแรงผลักดันจากหลายๆ ทาง ในการแสดงพฤติกรรม ซึ่งในสภาพเช่นนี้มนุษย์จะเกิดความไม่สมดุล (Disequilibrium) 4) แนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Collaborative Learning Theory) เป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่จัดผู้เรียนเป็นกลุ่ม เพื่อช่วยเสริมสร้าง ความรู้และความเข้าใจของผู้เรียนผ่านการสนทนาและการทำงานร่วมกันซึ่งจะส่งผลให้เกิดการเรียนรู้ ที่ประสบผลสำเร็จ และ 5) แนวคิดการเรียนรู้เน้นภาระงานเป็นฐาน (Task Based Learning) เป็นการจัดการเรียนการสอนที่เน้นเรียนรู้พื้นฐานตามธรรมชาติจากการปฏิบัติ และใช้ภาษาตามความ ถนัดและความสามารถของตนเอง รวมทั้งประสบการณ์ในการปฏิบัติงานทำให้ผู้เกิดการเรียนอย่างไม่รู้ตัว

จากเหตุผลและความสำคัญข้างต้น ผู้วิจัยในฐานะผู้ที่รับผิดชอบการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของโรงเรียนเทศบาลวัดเหนือ ในสังกัดสำนักงานศึกษา ร้อยเอ็ด ได้ตระหนักและเห็นความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ดังนั้นผู้วิจัยจึงดำเนินการพัฒนาและเสริมสร้างความสามารถด้านทักษะพิสัยในการฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษาไทยของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ด้วยการพัฒนารูปแบบชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านทักษะพิสัยเกี่ยวกับ การฟัง พูด อ่าน เขียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้เป็นกระบวนการวิจัยและพัฒนา (Research

and Development) เพื่อเป็นข้อสนเทศในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ และการวิจัยในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการปฏิบัติและความต้องการในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านทักษะพิสัยเกี่ยวกับ การฟัง พูด อ่าน เขียน ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

2. เพื่อพัฒนารูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้ด้านทักษะพิสัยเกี่ยวกับ การฟัง พูด อ่าน เขียน ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีประสิทธิภาพ

3. เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้ด้านทักษะพิสัยเกี่ยวกับ การฟัง พูด อ่าน เขียน ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ดังนี้

3.1 ศึกษาความสามารถด้านการฟัง พูด อ่าน เขียน ภาษาไทยของนักเรียนที่เรียนรู้ตามรูปแบบในแต่ละหน่วยการเรียนรู้

3.2 เปรียบเทียบความสามารถด้านการฟัง พูด อ่าน เขียน ภาษาไทยของนักเรียน ระหว่างก่อนและหลังการเรียนรู้ตามรูปแบบ

4. เพื่อประเมินผลการใช้และความคิดเห็นที่มีต่อรูปแบบชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านทักษะพิสัยเกี่ยวกับ การฟัง พูด อ่าน เขียน ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

สมมติฐานของการวิจัย

นักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้มีความสามารถ ด้านการฟัง พูด อ่าน เขียน ภาษาไทยหลังเรียนแตกต่างจากก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ความสำคัญของการวิจัย

1. ผลการวิจัยทำให้ได้ทราบสภาพปัญหา ความต้องการ และผลการใช้รูปแบบในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านทักษะพิสัยเกี่ยวกับ การฟัง พูด อ่าน เขียน ภาษาไทยของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเทศบาลวัดเหนือ ในสังกัดสำนักงานการศึกษา ร้อยเอ็ด เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการวิเคราะห์ และพัฒนารูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพต่อไป

2. ผลการวิจัยทำให้ได้รูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้ด้านทักษะพิสัยเกี่ยวกับ การฟัง พูด อ่าน เขียน ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีประสิทธิภาพ

3. ผลการวิจัยทำให้ได้แนวทางสำหรับครูผู้สอน ผู้บริหาร และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง นำไปประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านทักษะพิสัยเกี่ยวกับ การฟัง พูด อ่าน เขียน ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และนักเรียนชั้นอื่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ วิชาภาษาไทย

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้จำแนกประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ตามระยะในการวิจัยและพัฒนารูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้ด้านทักษะพิสัยเกี่ยวกับ การฟัง พูด อ่าน เขียน ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยแบ่งการดำเนินการวิจัยเป็น 3 ระยะ ได้แก่

การดำเนินการวิจัยระยะที่ 1 (R1/Research)

การศึกษาเอกสาร แนวคิดทฤษฎี และสภาพปฏิบัติ

ความต้องการการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถด้านการสื่อสารภาษาไทยของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ประกอบด้วย

1) การศึกษาเอกสารรายงานปัญหาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะพิสัยเกี่ยวกับ การฟัง พูด อ่าน เขียน ตามกรอบหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ความรู้เกี่ยวกับแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เพื่อนำมาใช้ในการออกแบบการวิจัย

2) การศึกษาสภาพปฏิบัติการในการจัดการเรียนรู้ด้านการฟังและการพูดภาษาไทยของนักเรียนเพื่อวิเคราะห์สภาพการปฏิบัติเพื่อนำมาใช้ออกแบบการวิจัย โดยการสอบถามสภาพการปฏิบัติ

ในการเรียนภาษาไทยของนักเรียนในบริบทที่เกี่ยวข้องจากกลุ่มครูผู้สอนจำนวน 65 คน สนทนากลุ่ม (Focus Group) ครูผู้สอนภาษาไทยจำนวน 10 คน และสังเกตพฤติกรรมการเรียนภาษาไทยในชั้นเรียนของนักเรียนจำนวน 10 ห้อง

ประชากร ได้แก่ ครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในโรงเรียนเทศบาล ในสังกัดสำนักงาน การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด ในเขตอำเภอเมือง จำนวน 65 คน

กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสัมภาษณ์และสังเกตพฤติกรรมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านทักษะพิสัยเกี่ยวกับ การฟัง พูด อ่าน เขียน ภาษาไทย ได้แก่ ครูผู้สอน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จากโรงเรียนเทศบาลในสังกัดสำนักงานการศึกษาเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด ในเขตอำเภอเมือง จำนวน 10 คน เกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติในการเรียนภาษาไทยของนักเรียนในบริบทที่เกี่ยวข้อง

2. กลุ่มเป้าหมายในการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ได้แก่ ครูผู้สอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จำนวน 10 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง

3. กลุ่มตัวอย่างนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จากโรงเรียนเทศบาลในเขตอำเภอเมือง จำนวน 1 โรง ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) เพื่อทดสอบ ความสามารถพื้นฐานด้านการฟัง พูด อ่าน เขียน ภาษาไทยของนักเรียนโดยใช้เครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น การดำเนินวิจัยระยะที่ 2 (D1 / Development) การสร้าง พัฒนา และทดลองใช้รูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถด้านการสื่อสารในการฟัง พูด อ่าน เขียน ภาษาไทยของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยแบ่งการดำเนินวิจัยออกเป็น 4 ขั้นตอน ได้แก่

1. สร้างโครงสร้างรูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้ โดยการวิเคราะห์องค์ประกอบ ของรูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้ ตามกรอบแนวคิดทฤษฎี ตามกรอบตัวแปรในการวิจัยและผล ซึ่งได้มาจากการวิเคราะห์ข้อมูลการดำเนินการวิจัยในระยะที่ 1 นำข้อมูลมาเพื่อร่างรูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถด้านทักษะพิสัยเกี่ยวกับ การฟัง พูด อ่าน เขียน ภาษาไทยของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

2. ดำเนินการสัมมนาอ้างอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) เพื่อร่วมเสนอ ข้อคิดเห็นเสนอแนะการสังเคราะห์ร่างรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถด้านการสื่อสารภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ตามกรอบแนวคิดภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร เพื่อวิพากษ์และให้ข้อเสนอแนะประกอบการกำหนดรายละเอียดรูปแบบการจัด การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถด้านการสื่อสารในการฟัง พูด อ่าน เขียนภาษาไทยของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ตามรายละเอียดครูตาม เอกสารคู่มือการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถด้านการสื่อสารในการฟังและการพูดภาษาไทยของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวนผู้เชี่ยวชาญ 5 คน

กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ กลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่ใช้ในการสัมมนาอ้างอิงผู้เชี่ยวชาญ(Connoisseurship) ประกอบด้วย อาจารย์หรือนักวิชาการในมหาวิทยาลัยของรัฐและบุคคลที่มี ผลงานเกี่ยวข้องกับจัดการกิจกรรมการเรียนรู้

ทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร จำนวน 5 คน

3. ภายหลังกิจกรรมการวิพากษ์โดยการการสัมมนาอ้างอิงผู้เชี่ยวชาญ ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ของผู้เชี่ยวชาญจะนำเสนอประเด็นข้อเสนอแนะมาพิจารณาปรับปรุงแก้ไข ก่อนนำเสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมอีกครั้งหนึ่ง ก่อนนำไปดำเนินการทดลองใช้รูปแบบกับนักเรียน พร้อมจัดทำเอกสารคู่มือและเครื่องมือเพื่อใช้ประกอบรูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งเอกสารคู่มือการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้มีรายละเอียดประกอบด้วย ได้แก่ คำชี้แจง วัตถุประสงค์ของรูปแบบ รายละเอียดด้านองค์ประกอบสำคัญของรูปแบบกระบวนการ นำรูปแบบไปใช้กับนักเรียน แผนการจัดการเรียนรู้ และแบบทดสอบวัดทักษะพิสัยการฟัง พูด อ่าน เขียน ภาษาไทยของนักเรียน ซึ่งในส่วนของการทดสอบวัดทักษะพิสัยการฟัง พูด อ่าน เขียน ภาษาไทยนั้น เมื่อผู้วิจัยได้จัดทำต้นฉบับเสร็จแล้วนำเสนอผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงก่อนนำไปทดลองใช้ในขั้นตอนต่อไป

4. การทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถด้านทักษะพิสัยเกี่ยวกับ การฟัง พูด อ่าน เขียน ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และปรับปรุงแก้ไข รูปแบบให้มีคุณภาพและเหมาะสมยิ่งขึ้นตามขั้นตอน ดังนี้

4.1 นำรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถด้านทักษะพิสัยเกี่ยวกับ การฟัง พูด อ่าน เขียน ภาษาไทยของนักเรียน ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 2 ห้องเรียน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) รวมเวลาจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบ 24 ชั่วโมง และใช้ห้องเรียนดังกล่าวเป็นกลุ่มทดลองใช้แบบทดสอบวัดทักษะด้านทักษะพิสัยเกี่ยวกับ การฟัง พูด อ่าน เขียน ภาษาไทยด้วย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 1 โรง ได้แก่ 1) โรงเรียนเทศบาลวัดเหนือ นักเรียนจำนวน 30 คน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2559 ในโรงเรียนเทศบาล ในสังกัดสำนักงานการศึกษาเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จำนวน 8 โรง นักเรียนจำนวน 650 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2559 โรงเรียนเทศบาลวัดเหนือ สังกัดสำนักงานการศึกษาเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จำนวน 1 ห้อง จำนวนนักเรียนห้องละ 30 คน รวมนักเรียน 60 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling)

4.2 นำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ผ่านการทดลองใช้มาพิจารณาปรับปรุง แก้ไขในประเด็นที่ยังบกพร่อง ให้มีคุณภาพและเหมาะสมยิ่งขึ้น ก่อนนำไปใช้จริงในขั้นตอนต่อไป ทั้งนี้ผู้วิจัยได้นำคะแนนผลการทดลองใช้ไปวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของรูปแบบ โดยคำนวณประสิทธิภาพกระบวนการและผลลัพธ์ (E_1/E_2) และได้นำข้อมูลผลการทดลองใช้บางประเด็นไปพิจารณาปรับปรุงแก้ไขรูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้ให้มีความเหมาะสมมากขึ้น

การดำเนินวิจัยระยะที่ 3 (R2 / Research) การศึกษาผลการใช้รูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้ด้านทักษะพิสัยเกี่ยวกับการฟัง พูด อ่าน เขียน ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 การศึกษาผลการใช้รูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้ด้านทักษะพิสัยเกี่ยวกับการฟัง พูด อ่าน เขียน ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เพื่อยืนยัน และรายงานคุณภาพของรูปแบบ ดังนี้

1. ศึกษาความสามารถด้านทักษะพิสัยเกี่ยวกับการฟัง พูด อ่าน เขียน ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบในแต่ละหน่วยการเรียนรู้

2. เปรียบเทียบความสามารถด้านทักษะพิสัยเกี่ยวกับการฟัง พูด อ่าน เขียน ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างก่อนเรียนและหลังการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียน ในสังกัดสำนักงานการศึกษาเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด ปีการศึกษา 2558 จำนวน 650 คน จากโรงเรียน 8 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 2 โรงเรียน ได้แก่ 1) โรงเรียนเทศบาลวัดเหนือ นักเรียนจำนวน 30 คน ใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling)

การดำเนินวิจัยระยะที่ 4 (D2/Development) ประเมินผลรูปแบบ เป็นการประเมินผลการใช้รูปแบบชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านทักษะพิสัยเกี่ยวกับการฟัง พูด อ่าน เขียน ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยประเมิน ความเหมาะสมของเนื้อหา รูปแบบ ความรู้ความ

เข้าใจในการนำไปใช้ และความคิดเห็นที่มีต่อรูปแบบชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านทักษะพิสัยเกี่ยวกับการฟัง พูด อ่าน เขียน ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียน ในสังกัดสำนักงานการศึกษาเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด ปีการศึกษา 2558 จำนวน 650 คน จากโรงเรียน 8 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ได้แก่ 1) โรงเรียนเทศบาลวัดเหนือ 1 ห้องนักเรียนจำนวน 30 คน ใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling)

2) **เนื้อหา** เนื้อหาที่ใช้จัดการเรียนรู้ตามรูปแบบในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ เนื้อหาในรายวิชาภาษาไทยพื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ใช้เวลาเรียนแผนการจัดการเรียนรู้ละ 1 ชั่วโมง รวมเวลา 24 ชั่วโมง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 4 หน่วยการเรียนรู้ หน่วยละ 6 ชั่วโมง

3) **ระยะเวลา** ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560

4) ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

4.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ รูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้ด้านทักษะพิสัยเกี่ยวกับการฟัง พูด อ่าน เขียน ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

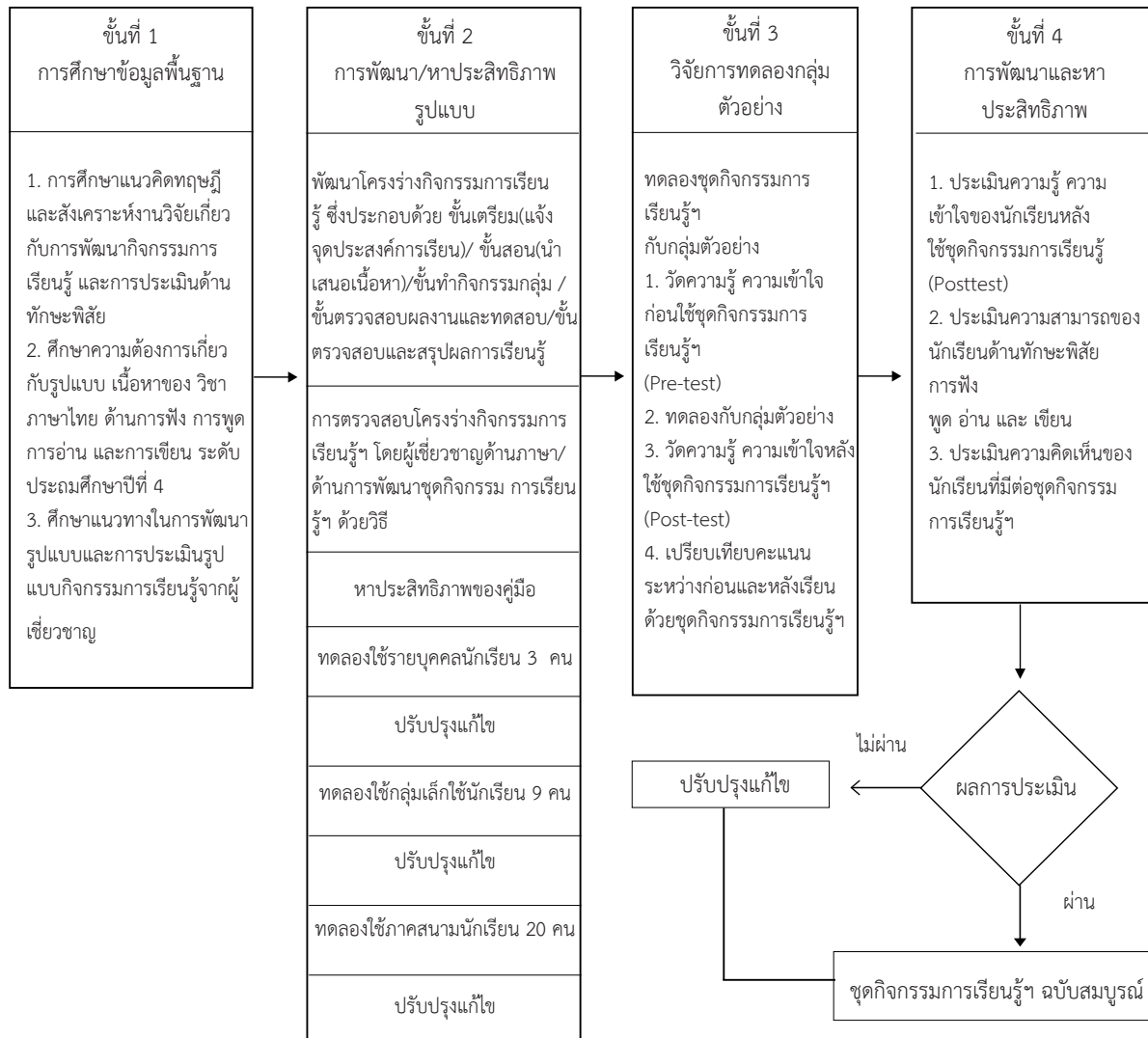
4.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

1. ความสามารถในการฟัง พูด อ่าน เขียน ภาษาไทยของนักเรียน โดยครอบคลุมความสามารถ 5 ด้าน ประกอบด้วย 1) การสื่อความหมายด้วยคำศัพท์ถูกต้อง 2) ความหมายของข้อความถูกต้องตามบริบทการสื่อสาร 3) การออกเสียงคำศัพท์และประโยคถูกต้อง 4) ความต่อเนื่องของการพูด 5) การตอบสนองด้านการฟัง พูด อ่าน เขียน ที่ถูกต้องเหมาะสม

2. ความพึงพอใจของนักเรียนในการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านทักษะพิสัยเกี่ยวกับการฟัง พูด อ่าน เขียน

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการพัฒนารูปแบบชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านทักษะพิสัยเกี่ยวกับ การฟัง พูด อ่าน เขียน วิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สามารถสรุปเป็นขั้นตอน ดังปรากฏตามแผนภูมิที่ 1

แผนภูมิที่ 1 วิธีดำเนินการวิจัย

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาศาภาพการปฏิบัติและความต้องการในการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านทักษะพิสัยเกี่ยวกับการฟัง พูด อ่าน เขียน ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พบว่า ศาภาพการปฏิบัติการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยของครูผู้สอนยังไม่ได้เน้นให้ความสำคัญในการเสริมสร้างทักษะการฟัง พูด อ่านและเขียนภาษาไทยให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จ และสามารถสื่อสาร ผ่าน การฟังและการพูดในสถานการณ์จริงเท่าที่ควร อีกทั้งยังไม่มีการจัดการเรียนรู้ในบริบทการฝึกปฏิบัติเสริมสร้างการฟังและการพูดในชั้นเรียน เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุผลในการใช้ภาษาไทย เพื่อการสื่อสารด้านการฟัง พูด อ่าน และเขียนที่เป็นรูปธรรม ซึ่งเป็นเงื่อนไขความต้องการที่จะพัฒนา ผู้เรียนด้านทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษาไทยสำหรับนักเรียนให้ประสบผลสำเร็จยิ่งขึ้น

2. ผลการพัฒนาและทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการสื่อสารด้านการฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษาไทยของนักเรียน พบว่า แนวคิดทฤษฎีที่นำมาใช้ สนับสนุนการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย 1) ทฤษฎีการสร้างความรู้ 2) ทฤษฎีแรงจูงใจ 3) ทักษะพิสัย 4) แนวคิดการจัดการเรียนรู้ และ 5) แนวคิดการเรียนรู้เน้นภาระงานเป็นฐาน โดยนำมาสังเคราะห์ประกอบการสร้างรูปแบบ การจัดการเรียนรู้ และมีองค์ประกอบของรูปแบบ ได้แก่ 1) แนวคิดและทฤษฎีพื้นฐาน 2) วัตถุประสงค์ 3) ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ 4) หลักการตอบสนอง 5) ระบบสนับสนุน และ 6) การวัดและประเมินผล และรูปแบบมีกระบวนการจัดการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การกระตุ้นความสนใจ 2) การแนะนำเนื้อหา 3) การฝึกปฏิบัติ 4) การนำเสนอผลการปฏิบัติ และ 5) การสรุปและประเมิน รวมทั้งปรากฏผลการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ ของการวิเคราะห์จากคะแนนประเมินทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียนของนักเรียนเท่ากับ 72.27/71.84

3. ผลการนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถด้านการสื่อสาร ในการฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษาไทยของนักเรียนไปใช้ พบว่า 1) ความสามารถด้านการฟัง พูด อ่าน และเขียนของนักเรียน ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ คิดเป็นร้อยละ 51.31, 61.90, 68.85 และ 77.66 ตามลำดับ 2) นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบมีคะแนนการฟัง พูด อ่าน และเขียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ผลการประเมินการใช้และความคิดเห็นที่มีต่อรูปแบบชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านทักษะพิสัยเกี่ยวกับการฟัง พูด อ่าน เขียน ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พบว่า ผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบโดยผู้เชี่ยวชาญอยู่ในระดับมาก ครูและนักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับ ดีมาก

อภิปรายผล

ผลการวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ด้านทักษะพิสัยเกี่ยวกับการฟัง พูด อ่าน เขียน ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ปรากฏตามความมุ่งหมาย การวิจัย ผู้วิจัยได้อภิปรายผลประกอบในแต่ละประเด็น ดังนี้

1. ผลการศึกษาศาภาพการปฏิบัติและความต้องการในรูปแบบการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ด้านทักษะพิสัยเกี่ยวกับการฟัง พูด อ่าน เขียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พบว่า ศาภาพการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยของครูผู้สอนยังไม่ได้เน้นให้ความสำคัญในการเสริมสร้าง ทักษะการฟังและการพูดภาษาไทยให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จ และสามารถสื่อสารผ่านการฟัง พูด อ่าน เขียนในสถานการณ์จริงเท่าที่ควร อีกทั้งยังไม่มีการจัดการเรียนรู้ในบริบทการฝึกปฏิบัติเสริมสร้าง การฟัง พูด อ่าน เขียนในชั้นเรียน เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุผลในการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารด้านการฟัง พูด อ่าน เขียนที่เป็นรูปธรรม ซึ่งเป็นเงื่อนไขมีความต้องการที่จะพัฒนาผู้เรียนด้านทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียนภาษาไทยสำหรับนักเรียนให้ประสบผลสำเร็จยิ่งขึ้น การที่ปรากฏผลการศึกษาเบื้องต้น ดังกล่าว อาจเป็นเพราะว่าบริบทการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยที่เป็นภาษาหลักของนักเรียนกลุ่มดังกล่าว ยังขาดการสนับสนุนให้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ สอดรับกับสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ และการใช้ภาษาไทย รวมทั้งกระบวนการจัดการเรียนรู้ของครูที่นำมาใช้กับนักเรียน ยังขาดความเหมาะสมในเรื่องจุดเน้นการพัฒนาทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียน ซึ่งเห็นว่าหากต้องการพัฒนาผู้เรียน ในทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียนที่ได้ผล จะต้องใช้กิจกรรมที่เชื่อมโยงกับการฝึกปฏิบัติจริง มีการนำความรู้ ไปสร้างประสบการณ์ใหม่ในสถานการณ์ที่มีโอกาสฟัง พูด อ่าน เขียนภาษาไทยค่อนข้างมาก แต่ที่ผู้สอนได้ ปฏิบัติกิจกรรมการฟัง พูด อ่าน เขียนจากการอ่านข้อความเนื้อหาจากเอกสารหรือหนังสือเรียนไปพร้อมด้วย อีกทั้งผู้เรียนยังขาดทักษะการฝึกใช้ในสถานการณ์จริง และสร้างความแม่นยำในองค์ความรู้เกี่ยวกับ โครงสร้างของภาษา จึงส่งผลให้นักเรียนยังมีข้อ

บทพร่องในการเรียนที่ใช้ทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียนที่มีคุณภาพตามเป้าหมาย ซึ่งหากจะดำเนินการจัดกิจกรรมให้เอื้อต่อการเสริมสร้างทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียนที่ประสบผลสำเร็จ จะต้องให้ความสำคัญกับบริบทของผู้เรียน การออกแบบเนื้อหาบทเรียน และกระบวนการเรียนรู้ที่สนับสนุนการพัฒนาทักษะของผู้เรียน สอดคล้องกับ Halliday (1973 : 8) ที่อธิบายว่า การเรียนภาษาเพื่อการสื่อสารให้ประสบผลสำเร็จ ผู้เรียนจะต้องมีความรอบรู้ ในโครงสร้างทางภาษาและสามารถนำไปใช้ในบริบททางสังคมของตนเองด้วย อีกทั้ง Widdowson (1990 : 29) เห็นว่า การเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสารที่มีคุณภาพควรจัดให้ผู้เรียนได้เผชิญการใช้ภาษา ในบริบททางสังคมที่เป็นเหตุการณ์จริง ตามบทบาทหน้าที่ของผู้เรียนในชีวิต โดยเฉพาะการสนทนา ในมุมมองเรื่องต่างๆ และหากผู้เรียนรู้และเข้าใจ กฎเกณฑ์ทางภาษา ก็จะช่วยให้อ่าน เขียนเพื่อการสื่อสารได้ประสบผลสำเร็จมากขึ้น ซึ่งผู้เรียนที่มีความสามารถในการสื่อสารทางภาษาที่ดี ก็ย่อมต้องการความสามารถในด้านหลักเกณฑ์ทางภาษาตามไปด้วย ดังนั้น จะเห็นว่าการพัฒนา ทักษะทางภาษาด้านการฟัง พูด อ่าน เขียนเป็นเรื่องยากในการที่จะพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะกับผู้เรียนในวัยนี้ จึงส่งผลให้การเรียนรู้ภาษาด้านการฟัง พูด อ่าน เขียนของนักเรียน ในบริบทที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยครั้งนี้ยังไม่ประสบผลสำเร็จและต้องการปรับปรุงพัฒนา ให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น ดังที่ปรากฏในผลการวิจัยครั้งนี้

2. ผลการพัฒนาและทดลองใช้รูปแบบการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ด้านทักษะพิสัยเกี่ยวกับการฟัง พูด อ่าน เขียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พบว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้มีองค์ประกอบโครงสร้าง และมีแนวคิดทฤษฎีพื้นฐานสนับสนุนที่เหมาะสม รวมทั้งมีผลการทดลองใช้มีคุณภาพในระดับที่ยอมรับได้ การที่ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้เนื่องมาจาก องค์ประกอบโครงสร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้ได้ดำเนินการบนพื้นฐานของกรอบแนวคิดการสร้างรูปแบบที่มีความเหมาะสม น่าเชื่อถือและยอมรับได้ สอดคล้องกับ Gunter และคณะ (2010 : 64) ได้เสนอกรอบของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ (Instructional Model) ว่าเป็นรูปแบบที่เชื่อมโยงกับเงื่อนไขบริบทของชั้นเรียนและแนวคิดการจัดการเรียนรู้ เพื่อนำไปสู่วัตถุประสงค์การเรียนรู้ ที่ต้องการ ซึ่งรูปแบบการจัด การเรียนรู้ที่ดีจะต้องสะท้อนวิธีการเรียนรู้ของบุคคล สอดคล้องกับจุดประสงค์และวิธีการประเมินผล สนับสนุนการมีส่วนร่วมและปฏิบัติด้วยความกระตือรือร้น ในกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน มีลำดับขั้นตอนของกระบวนการเรียนรู้

สามารถปรับใช้กับ ทุกระดับชั้นเรียนและความหลากหลายของกลุ่มผู้เรียน และกรอบโครงสร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำแนวคิดของ Joyce & Calhoun (2011 : 6) ที่เสนอแนะไว้ว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพเหมาะสมนั้น ควรมียุทธศาสตร์ประกอบสำคัญ ได้แก่ แนวคิดทฤษฎี พื้นฐาน และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การบรรลุประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้ การตอบสนอง และการปรับตัวของผู้เรียน กลวิธีการจัดการเรียนรู้ที่มีสมรรถนะและความสะดวกเหมาะสมในการนำไปปฏิบัติ เงื่อนไขบริบทแวดล้อมในการตอบสนองและการเรียนรู้จากประสบการณ์ เพื่อช่วยสนับสนุน ให้ผู้เรียนบรรลุผลด้านข้อมูลข่าวสาร ความคิด ทักษะ ค่านิยม วิธีการคิด และวิธีการปฏิบัติหรือ การแสดงออกของผู้เรียน รวมทั้งการเสริมสร้างการรู้คิดที่เชื่อมโยงกับบริบททางสังคม ซึ่งมีแนวคิดทฤษฎี ที่เกี่ยวข้องนำมาใช้สนับสนุนการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ ที่ประกอบด้วย ทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ ทฤษฎีประมวลสารสนเทศ ทฤษฎีแรงจูงใจ แนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ และ แนวคิดการเรียนรู้เน้นภาระงานเป็นฐาน ทั้งนี้แต่ละแนวคิดทฤษฎีจะมีประเด็นเงื่อนไขสำคัญที่สามารถ นำมาปรับใช้สนับสนุนให้การเรียนรู้การฟัง พูด อ่าน เขียนภาษาไทย ของนักเรียนประสบผลสำเร็จ ดังที่นักจิตวิทยากลุ่มทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ (Constructivist Theory) มีความเชื่อว่า การเรียนรู้ ของผู้เรียนดำเนินการบนพื้นฐานของกระบวนการรู้คิดและกระบวนการทางสังคม การเรียนรู้สิ่งใหม่ จะต้องเชื่อมโยงกับประสบการณ์เดิม ผ่านการปรับโครงสร้างทางปัญญาให้อยู่ในภาวะสมดุล และการสร้างความขัดแย้งทางปัญญา การใช้หลักการ Scaffolding และ ZPD เพื่อนำไปสู่ การเรียนรู้ที่ลงตัวและมีความสมบูรณ์ จากเหตุผลและเงื่อนไขความสำคัญดังกล่าว เห็นว่าแนวคิดทฤษฎีที่นำมาใช้สนับสนุน การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบ ล้วนเป็นเงื่อนไขส่งผลให้ผู้เรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ ตามรูปแบบมีพัฒนาการด้านความสามารถการฟัง พูด อ่าน เขียนภาษาไทยเพิ่มขึ้น ดังที่ปรากฏ ในผลการวิจัยครั้งนี้

3. ผลการนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถด้านการสื่อสาร ในการฟังและการพูดภาษาไทยของนักเรียนไปใช้ พบว่า 3.1) ความสามารถด้านการฟัง พูด อ่าน เขียนของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ มีค่าร้อยละเพิ่มขึ้นตามลำดับ และ 3.2) นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบที่พัฒนาขึ้น มีคะแนนทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และการที่ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้ แสดงว่ากระบวนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบ มีคุณภาพ

สามารถส่งผลให้ผู้เรียนมีความสามารถ ด้านการฟังและการพูดภาษาไทยเพิ่มขึ้น อีกทั้งมีคะแนนสูงกว่านักเรียนกลุ่มที่เรียนแบบปกติ ทั้งนี้เป็นผลเนื่องมาจากกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยที่ออกแบบบนพื้นฐานของแนวคิดทฤษฎี การสร้างองค์ความรู้ ทฤษฎีประมวลสารสนเทศ ทฤษฎีแรงจูงใจ แนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ และแนวคิดการเรียนรู้เน้นภาระงานเป็นฐาน ซึ่งแต่ละแนวคิดมี จุดแข็งที่สามารถส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้านการฟังและการพูดภาษาไทย ตามเงื่อนไขและหลักการสนับสนุน ของแต่ละแนวคิด กล่าวคือ แนวคิดของ Piaget (Brown, 1980 : 89 ; citing Piaget, 1972) เห็นว่า การเรียนรู้ของผู้เรียนที่มีคุณภาพจะตั้งอยู่บนเงื่อนไขของความสามารถในการรู้คิด หากผู้สอนกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดภาวะความไม่สมดุลในการรู้คิด หรือ ภาวะความขัดแย้งทางปัญญา แล้วจะส่งผลให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นที่จะค้นหาคำตอบ หรือแก้ปัญหาในเหตุการณ์นั้น ให้บรรลุผลสำเร็จ การจัดการเรียนรู้ที่ดีจึงต้องจัดโอกาสให้ผู้เรียนมีความพร้อมที่จะปรับเปลี่ยนเงื่อนไข ทางกายภาพของตัวเองให้เข้ากับเหตุการณ์แวดล้อม โดยธรรมชาติการเรียนรู้ของผู้เรียนจะนำกระบวนการ สร้างความสมดุลด้านการรู้คิด (Process of Equilibration) ที่เกี่ยวข้องกับการตอบสนอง เพื่อรับรู้และปรับข้อมูลความรู้ (Assimilation) เข้าไว้ในหน่วยโครงสร้างข้อมูลทางสมอง พร้อม กับการปรับเปลี่ยนหน่วยข้อมูลดังกล่าวให้สอดคล้องกับข้อมูลความรู้ใหม่ อีกทั้งแนวคิดทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ (Constructivist) ซึ่ง Vygotsky (Woolfolk, 1987 : 43 ; citing Vygotsky, 1978) ได้เสนอแนวคิดทฤษฎี ทางสังคมวัฒนธรรมไว้ว่า การมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมของผู้เรียน กับเพื่อนนักเรียนและผู้สอน สามารถช่วยเสริมสร้างความตั้งใจ การจดจำความรู้ด้วยเหตุผล และความเข้าใจในความคิดรวบยอด ของเหตุการณ์ที่เรียนรู้เพิ่มขึ้น ซึ่งเป็นกระบวนการเรียนรู้ทางสังคมผ่านการคิดในสถานการณ์ปัญหา และการสนทนาแลกเปลี่ยนข้อมูลความรู้ซึ่งกันและกัน หรือการอภิปรายในกลุ่มผู้เรียนด้วยประเด็น ที่ใช้การคิดอย่างเหมาะสม ที่สามารถส่งผลต่อประสิทธิภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนเพิ่มขึ้น และในส่วนของแนวคิดทฤษฎีการประมวลผลข้อมูลข่าวสารนั้น Brown (1980 : 90) ได้แนะนำ และอธิบายให้ผู้สอนได้เข้าใจว่าการเรียนรู้ของผู้เรียนเกิดขึ้นตามกระบวนการประมวลผลข้อมูลข่าวสาร โดยใช้กรอบโครงสร้างองค์ความรู้ที่เกิดจากความสามารถด้านการคิด และรูปแบบการประมวลผลของการปฏิบัติการทางสมอง ในการจัดรวบรวมข้อมูล การประเมินผลข้อมูล การบันทึก จัดเก็บข้อมูลและ การนำข้อมูลความรู้ที่จัดเก็บไว้มามีใช้ ซึ่ง

องค์ประกอบแต่ละส่วนของรูปแบบล้วนมีประโยชน์สำหรับการเรียนรู้ กระบวนการของรูปแบบจะเริ่มต้นจากการรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากสถานการณ์แวดล้อมภายนอก รอบตัวผู้เรียน ผ่านประสาทการรับรู้ข้อมูลที่เหมาะสม แล้วจัดกระทำข้อมูลดังกล่าวเพื่อจัดเก็บข้อมูล ไว้ในหน่วยความจำของตน สุดท้ายของการประมวลผลจะแสดงประสบ -การณ์เดิมของผู้เรียนกับ ความคิดรวบยอด เพื่อนำไปสู่การเรียนรู้ใหม่ในระยะต่อไป และจะช่วยสนับสนุนให้ผู้เรียนเข้าใจ และจดจำบทเรียนได้ง่ายขึ้น

จากเหตุผลและปัจจัยดังกล่าวจึงส่งผลให้นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบ มีความ สามารถด้านการฟัง พูด อ่าน เขียนเพิ่มขึ้น ทั้งในแต่ละหน่วยการเรียนรู้และหลังเรียน รวมทั้งคะแนนการฟังและการพูดสูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ แบบปกติ ดังที่ปรากฏในผลการวิจัยครั้งนี้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัยครูผู้สอนสามารถนำรูปแบบที่พัฒนาขึ้นไปปรับใช้เพื่อเสริมสร้าง ความสามารถด้านการสื่อสารในการฟังและการพูดภาษาไทยของนักเรียน โดยคำนึงถึงความรู้พื้นฐานของนักเรียน และกลวิธีในการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ที่ช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดทักษะพิสัยทางภาษาไทย

1.2 เนื้อหาทุกเนื้อหาในรายวิชาภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาสามารถนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถด้านการสื่อสารในการฟัง พูด อ่าน เขียนภาษาไทย ของนักเรียนตามรูปแบบที่พัฒนาขึ้นได้ ซึ่งขึ้นอยู่กับการสร้างสรรค์กิจกรรมต่างๆ ระหว่างครูและนักเรียนที่สามารถร่วมกิจกรรมโดยให้นักเรียนเกิดความสนใจในการเรียนรู้และฝึกฝนทักษะพิสัยทางภาษาไทย

1.3 เวลาที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ในแต่ละชั้นอาจยืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสม โดยในชั่วโมงแรก อาจต้องใช้เวลาในการจัดการเรียนรู้ในแต่ละชั้นนานกว่าที่กำหนด แต่ในการจัด การเรียนรู้ในชั่วโมงต่อไป เวลาที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้จะกระชับลง และเป็นไปตามแผนที่วางไว้ และแต่ละครั้งในการจัดการเรียนรู้ควรใช้จัดการเรียนรู้ในครบทุกชั้น เพื่อความเข้าใจในเนื้อหา และเกิดการเรียนรู้ ที่ต่อเนื่อง

1.4 ครูผู้สอนควรศึกษาคู่มือการใช้รูปแบบให้เกิดความเข้าใจก่อนนำรูปแบบไปใช้ และมีการเ

เรียนสื่อ อุปกรณ์ในการจัดการเรียนรู้ให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียน และทำความเข้าใจกับการจัดการเรียนรู้ในแต่ละชั้น รวมทั้งจะต้องมีทักษะภาษาไทยที่จะเกิดขึ้นระหว่างการจัด การเรียนรู้ และความรอบรู้ในเนื้อหา การเสริมแรงกระตุ้นให้นักเรียน ทำความเข้าใจในหลักการ แนวคิดทฤษฎีที่ใช้ในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ ทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ (Constructivist Theory) แนวคิดทฤษฎี ประมวลสารสนเทศ (Information Processing Theory) ทฤษฎีแรงจูงใจ (Motivation Theory) แนวคิดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Collaborative Learning Theory) และ แนวคิด การเรียนรู้เน้นภาระงานเป็นฐาน (Task Based Learning)

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาความคงทนในการ

เรียนรู้ของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถด้านการสื่อสารภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

2.2 ควรศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติมในการประยุกต์รูปแบบ สู่ทักษะทางภาษาบูรณาการทั้ง 4 ทักษะ ได้แก่ ทักษะการฟัง ทักษะการพูด ทักษะการอ่าน และ ทักษะการเขียน ซึ่งทำให้ผู้เรียนมีทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสารโดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง

2.3 ควรนำรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านทักษะพิสัยเกี่ยวกับการฟัง พูด อ่าน เขียนเพื่อเสริมสร้างความสามารถด้านการสื่อสารภาษาไทยของนักเรียนไปใช้กับเนื้อหาอื่นๆ ในระดับชั้นอื่นๆ เพื่อจะได้ข้อสรุป ผลการวิจัยกว้างขวางมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ. (2545) ก. คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์
- _____. (2545) ข. คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคม ศาสนา และวัฒนธรรม. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์
- _____. (2545) ค. แนวการวัดและประเมินผลในชั้นเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์
- _____. (2546). การจัดสาระการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2544). หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช.
- _____. (2542). นโยบายและแนวทางการพัฒนาคุณภาพของกระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา
- กฤษฎา ประชากุล. (2537) “การสร้างชุดฝึกอบรมเรื่อง “การเลือกสื่อการเรียนการสอน” สำหรับครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- กันทิมา เอมประเสริฐ. (2542) “การพัฒนาคู่มือการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงาน ในระดับประถมศึกษา.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- บุญเกื้อ ควรหาเวช. (2530) นวัตกรรมการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: เจริญวิทย์การพิมพ์.
- บำรุง ใหญ่สูงเนิน. (2537) “การพัฒนาชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองเพื่อเสริมความรู้เกี่ยวกับการสอนทักษะการคิดวิเคราะห์วิจารณ์ ของครูประถมศึกษา.” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปฏิพัทธ์ สุวรรณศร. (2544). “การประเมินผลแนวใหม่.” เอกสารประกอบการอบรมเชิงปฏิบัติการ. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2540). *วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์*. พิมพ์ครั้งที่ 7 กรุงเทพฯ : ม.ป.ท.
- สมศักดิ์ ภูวิภาดารธรรม. (2544). *การยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและการประเมินตามสภาพจริง*. พิมพ์ครั้งที่ 2. เชียงใหม่ : โรงพิมพ์แสงศิลป์
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2540). *คู่มือครูแนวการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทย แบบมุ่งประสบการณ์ภาษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1- 2*. ม.ป.ท.
- .(2540) ก *การนิเทศการศึกษาพัฒนาการเรียนการสอน กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- .(2540) ข *คู่มือการอบรมเลี้ยงดูเด็กระดับก่อนประถมศึกษา*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว.
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู. (2543). *คู่มือการดำเนินงานโครงการพัฒนาชีวิตครู*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว
- สำนักงานประสานงานโครงการทรัพยากรมนุษย์. (2540). *คู่มืออบรมปฏิบัติการกระบวนการเรียนการสอนแบบนักเรียนเป็นศูนย์กลาง*. กรุงเทพฯ : เนติกุลการพิมพ์
- Brown, W.B., & Moberg, D.J. (1980). *Organization theory and management: Approach*. New York : John Wiley and Sons.
- Easterwood, C.A. (February 1997) "The Effect of Self – Reflective Portfolios on The Writing Achievement of Third Grade Students." *Dissertation Abstract International* 35 : 52.
- Gunter, Mary A; Ester, Thomas H. & Minz, Susan L. (2010). *Instruction: A Model Approach*. 5th. ed Bostob: MA. Pearson Education, Inc.
- Haiiiday, M. A. K. (1973). *Explorations in the Functions of Language*. London : Edward Arnold
- Hillyer, B.J. (August 1993) "The Impact of Portfolios on Second Grade Students Self – Assessment of Their Literacy Development." *Dissertation Abstract International* 54 : 446.
- Joyce, B; & M. Calhoun E. (2011). *Model of Teaching*. 11th ed. Pearson Education, Inc.
- Reese, S.J. (November 1992) "The Secrets Writing : An Exploration of Fifth – Grade Reading/ Writing Portfolio (Writing)." *Dissertation Abstract International* 35 :1394.
- Widdowson, H.G. (1990). *Aspect of Language Teaching*. London: Oxford University.
- Woolfolk. Anita E. (1987). *Educational Psychology*. 3^d ed. Englewood Cliffs. New Jersey : Prentice –Hall

